

„Europos horizonto“ projekte VOLABIOS LSMU mokslininkai sieks tobulinti ankstyvąją šizofrenijos diagnostiką

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Psichiatrijos klinika ir Bioetikos katedra dalyvauja tarptautiniame didelės apimties „Europos horizonto“ projekte VOLABIOS, kurio tikslas – tobulinti ankstyvąją šizofrenijos diagnostiką.

Miglė Smaidžiūnaitė
Vidinės komunikacijos specialistė

Projekto metu siekiama geriau suprasti molekulinis pokyčius, vykstančius žmogaus smegenyse ir organizme, sergant šizofrenija, bei šias žinias pasitelkti tobulinant šizofrenijos diagnostiką.

Tam bus naudojamas multiominės analizės metodas, integruojantis genominius, proteominius, metabolominius ir transkriptominius tyrimo metodus. Volatolominė iškvėpimo oro ir kitų kūno skysčių analizė bus atliekama pasitelkiant pažangią mobilios spektroskopijos technologiją.

LSMU Virškinimo sistemos tyrimų institutas ir Gastroenterologijos klinika pradeda ambicingą projektą

»2

»3

Nauji metai – nauja pradžia: LSMU Kauno ligoninės Laisvės alėjos padalinys išsikėlė į naują ir modernų korpusą Šilainiuose

»4

LSMU Virškinimo sistemos tyrimų institutas ir Gastroenterologijos klinika pradeda ambicingą projektą

1 » Tarptautinė tyrėjų komanda siekia pagerinti rizikos prognozavimą, ankstyvą ligų progresavimo nustatymą ir personalizuotą prevenciją sergant reumatoidiniu artritu ir uždegiminėmis žarnyno ligomis, siekiant optimizuoti pacientų gydymo rezultatus.

Reumatoidinis artritas ir uždegiminės žarnyno ligos yra dvi dažnos lėtinės uždegiminės ligos, kurios daro didelę įtaką Europos sveikatos priežiūros sistemoms. Nors reikšmingi moksliniai tyrimai padėjo pagerinti šių ligų gydymą, vis dar trūksta rizikos prognozavimo priemonių ir prevencinių intervencijų. Europos mokslinių tyrimų projektas „PerPrev-CID“ (angl. „Personalised Disease Prediction and Prevention in Chronic Inflammatory Disorders“) siekia užpildyti šią spragą, tyrinėjant naujus ankstyvosios molekulinės diagnostikos standartus ir naujus vertinimo įrankius. Projektą koordinuoja Šlėzvingo-Holšteino universitetinė ligoninė (UKSH) ir Kylio universitetas bei penkiolika tarptautinių partnerių iš devynių šalių. Projektui per ateinančius penkerius metus bus skirtas 11 mln. eurų finansavimas iš Europos Sąjungos „Europos Horizontas“ mokslinių tyrimų ir inovacijų programos. Šveicari-

jos vyriausybė prisidės daugiau nei 2,5 mln. eurų finansavimu Šveicarijos asociacijos partneriams.

Lėtinės uždegiminės ligos yra imuninės sistemos sutrikimai, kuriems būdingas nekontroliuojamas uždegimas ir vėlesnė audinių destrukcija įvairiose organų sistemose. Prognozuojama, kad iki 2030 m. šios ligos paveiks daugiau nei 10 proc. Europos gyventojų. Todėl „PerPrev-CID“ siekia sukurti naujus standartus, skirtus dviejų lėtinių uždegiminių ligų – reumatoidinio artrito ir uždegiminių žarnyno ligų – prevencijai ir gydymui ankstyvoje stadijoje.

„Norime giliau suprasti ankstyvą ligų progresavimą, susitelkdami į mechanizmus, biožymenis ir inovatyvias pacientų centriškumo matavimo priemones, kad galėtume sukurti praktiškus sprendimo priėmimo įrankius, skirtus nustatyti asmenis, turinčius reumatoidinio artrito ir uždegiminių žarnyno ligų riziką. Ši medicinos transformacija dabar

pasiekama dėl inovacijų molekulinė technologijų ir skaičiavimo metodų srityse“, – aiškina prof. Philipas Rosenstielis, UKSH ir Kylio universiteto Klinikinės molekulinės biologijos instituto direktorius bei „PerPrev-CID“ konsorciumo mokslinis koordinadorius.

Remiantis ankstesniais ir vykstančiais ES tyrimais, kuriais siekiama optimizuoti tikslinį gydymą, „PerPrev-CID“ analizuos omikos duomenų rinkinius įvairiais pjūviais bei klinikinius fenotipus iš pacientų ir asmenų, turinčių riziką, siekiant nustatyti žymenis, kurie prognozuoja perėjimą į aktyvią ligos formą, ligos progresavimą ir ankstyvą atkrytį. Siekiant geriau stebėti individualų ligos progresavimą ir pacientų savijautą, „PerPrev-CID“ taip pat kuria saugias skaitmeninės sveikatos technologijas, pvz.: nešiojami įrenginiai ir programėlės, skirtos sekti įvairius sveikatos rodiklius ir užtikrinti nuolatinį, skaitmeninį pacientų duomenų stebėjimą. Tinkle bus sukurti inovatyvūs biomarkeriai, naudojant namuose surinktus biologinius mėginius, pvz., kraują ir išmatas. Projektas įvertins mitybos intervencijos, nukreiptos į triptofano metabolizmo ašį, veiksmingumą užkertant kelią ligos paūmėjimams ir progresavimui ankstyvojoje reumatoidinio artrito ir uždegiminių žarnyno ligų stadijoje.

„Šiame projekte siekiame su-

prasti, kaip galime anksti, dar prieš ligos ir klinikinių simptomų atsiradimą, identifikuoti asmenis, turinčius uždegiminių, ypač žarnyno, ligų – opinių kolitų ir Krono ligos – riziką“, – sako prof. Juozas Kupčinskas, LSMU Gastroenterologijos klinikos ir Virškinimo sistemos tyrimų instituto vadovas, kuris koordinuos transliacinius „PerPrev-CID“ tyrimus universitete ir Kauno klinikose. „Geriausių klinikinių rezultatų galime pasiekti, jei sugebėsime nustatyti ankstyvus ligos veiksnius ir galimai atitolinti ligos pradžią.“

„Integruodami pažangius ilgalaikius omikos – transkriptomo, metilomo, mikrobiomo, metabolomo ir T-ląstelių receptorių – duomenis su detaliais klinikiniais ir gyvenimo būdo duomenimis, sieksime sukurti ligoms specifinius prototipinius prognozavimo įrankius. Tai padės nustatyti asmenis, turinčius ligos pasireiškimo ir ankstyvo progresavimo riziką“, – teigia prof. Jurgita Skiecevičienė, LSMU Virškinimo tyrimų instituto Klinikinės ir molekulinės gastroenterologijos laboratorijos vadovė – mokslininkė, kuri koordinuos „PerPrev-CID“ tyrimų veiklą Lietuvos sveikatos mokslų universitete. „Mūsų darbas siekia pagerinti sveikatos rezultatus ir įgalinti į pacientą orientuotą personalizuotą priežiūrą.“

Projektas prisideda prie pacientų įgalinimo ir į pacientus orien-

Projektas prisideda prie pacientų įgalinimo ir į pacientus orientuotų tyrimų pažangos.

tuotų tyrimų pažangos. „Siekiamo mesti iššūkį tradiciniam iš viršaus į apačią orientuotam medicinos tyrimų metodui, skatindami bendradarbiavimą, kai asmenys, turintys reumatoidinio artrito ar uždegiminių žarnyno ligų riziką, dalyvauja kaip aktyvūs dalyviai viso tyrimo proceso metu. Šis įsitraukimas suteikia jiems galimybę aktyviai dalyvauti priimanant sprendimus dėl savo sveikatos“, – teigia prof. P. Rosenstielis. Be to, „PerPrev-CID“ suteiks sveikatos priežiūros specialistams pažangius įrankius ir mokslškai patvirtintus duomenis apie omikos, mitybos ir gyvenimo būdo veiksnius, leidžiančius personalizuoti pacientų priežiūrą. Šie ištekliai taps gairėmis būsimoms personalizuotoms sveikatos priežiūros iniciatyvoms, skatinančioms pacientų centrinius klinikinius tyrimus.

Virškinimo sistemos tyrimų instituto ir Gastroenterologijos klinikos inf. ir nuotr.

LSMU darbą pradėjo du nauji pareigūnai, kurie rūpinsis kibernetiniu Universiteto saugumu ir korupcijos prevencija

Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) darbą pradėjo du nauji pareigūnai – informacinių sistemų saugos pareigūnas Danielius Grigaravičius ir skaidrumo pareigūnas Jokūbas Špokas. Jie rūpinsis kibernetiniu Universiteto saugumu bei korupcijos prevencija.

■ Danielius Grigaravičius ir Jokūbas Špokas.

Miglė Smidžiūnaitė

Vidinės komunikacijos specialistė

Danielius Grigaravičius

Mano veiklos sritis – informacinė, kibernetinė sauga. Patirties įgijau dirbdamas informacinių sistemų administratoriumi Lietuvos kariuomenėje, kompiuterių sistemų inžinieriumi Nacionaliniame kibernetinio saugumo centre bei IT saugos specialistu Lietuvos oro uostuose. Universitete ketinu parengti ir įdiegti naujus organizacinius bei techninius kibernetinio saugumo reikalavimus, kurie darys įtaką visai LSMU infrastruktūrai. Į mane kreiptis galima visais klausimais, susijusiais su informacine ar kibernetine sauga. Geriausia tai padaryti el. paštu danielius.grigaravicius@lsmu.lt, Teams arba tel. +370 612 47244.

Kadangi dirbu per kelis darbus,

laikas man svarbus resursas. Domiuosi nekilnojamojo turto rinka, investavimu, mėgstu ilgus pasivaikščiojimus su antrąja puse ir šunimi. Jeigu lieka laiko – žaidžiu kompiuterinius žaidimus.

Mano mėgstamas posakis: „It's better to be a warrior in a garden than a gardener in a war“.

Jokūbas Špokas

Mano veiklos sritis – korupcijos prevencija. Pradedant nuo korupcinių apraiškų identifikavimo, jų valdymo ir užkardymo (taip pat formuojant pačią antikorpucinę politiką, skatinant antikorpucinį švietimą bei sąžiningumą).

Savo darbą pradėjau Kauno klinikose (Antikorpucijos tarnyboje ir atskiroje Teisės tarnyboje, ten sukaupia trejų metų patirtis). Prieš tai, studijuodamas Vytauto Didžiojo universiteto Teisės magistrantūros programoje, atlikau savanorišką praktiką Specialiųjų tyrimų tarnyboje, kuri, kaip žinoma, specializuojasi tiriant korupcinius nusikaltimus. Dirbti akademinėje bendruomenėje man yra didžiulė garbė, todėl sau

keliu aukščiausius tikslus. Pagrindinis tikslas būtų atskleisti šio ydingo, sovietinio *relikto* keliamą žalą, jo apimtį (kuri dažnai yra nepastebima) ir skatinti jo netoleruoti. Nepamiršti ir antikorpucinio švietimo, nes tai yra neatsiejama korupcijos prevencijos politikos dalis. Suprantama, kad korupcija yra subtiliai vykdoma nusikalstama veika, todėl visiškai ją užkardyti yra ypač sudėtinga, tačiau pažaboti tikrai įmanoma.

Į mane kreiptis galima korupcijos prevencijos klausimais. Pavyzdžiui, jei turite pagrįstos informacijos ar norite patikslinti, kaip elgtis atitinkamose situacijose. Geriausia mane pasiekti el. paštu jokubas.spokas@lsmu.lt arba tel. +370 612 68483.

Po darbų skiriu laiko filmams (ypač detektyvams) ir aktyviai žaidžiu krepšinį. Kiek mažiau atpalaiduojanti veikla, kurią priskirčiau hobiui, – domėtis aktualiaisiais pasaulio įvykiais.

Labai patinka universiteto laikais išgirstas posakis: „Si Deus nobiscum, quis est contra nos?“ („Jei Dievas su mumis, kas galėtų būti prieš mus?“).

„Europos horizonto“ projekte VOLABIOS LSMU mokslininkai sieks tobulinti ankstyvąją šizofrenijos diagnostiką

1» Gautų rezultatų analizės tikslumą padės didinti dirbtinio intelekto algoritmai, leidžiantys geriau atpažinti ligai būdingus molekulinis pokyčius.

„Šiuo projektu siekiama reikšmingai pagerinti ankstyvąją šizofrenijos diagnostiką ir prevenciją, pasitelkiant inovatyvius biomarkerius, išgautus iš žmogaus kūno skysčių. Projekto tikslas – sukurti patikimą diagnostikos įrankių rinkinį, kuris padėtų tiksliau ir greičiau nustatyti šizofreniją ankstyvose stadijose. Projekto metu siekiama sumažinti diagnostikos paklaidą bent 30 procentų, taip užtikrinant, kad liga būtų atpažįstama kuo anksčiau, o pacientai galėtų gauti tinkamą gydymą laiku, – pasakoja LSMU Psichiatrijos klinikos doktorantas, psichiatras Jonas Montvidas.

Jis priduria, kad tai prisidės prie optimalaus gydymo, geresnės pacientų gyvenimo kokybės ir efektyvesnio ilgalaikio ligos stebėjimo.

„Šis projektas žymi svarbų žingsnį personalizuotos medicinos, leidžiančios ne tik tiksliau diagnozuoti šizofreniją, bet ir efektyviau stebėti pacientų būklę bei pritaikyti individualizuotus gydymo sprendimus, link“, – teigia klinikos atstovas.

Projektas truks 4,5 metų (54 mėnesius) ir vyks keliais etapais. Jame dalyvaus įvairių sričių Universiteto specialistai: psichiatrai, bioetikos, klinikinių tyrimų specialistai, administracinė komanda. Šiuo metu prie projekto darbuojasi prof. Virginija Adomaitienė, prof. Darius Leskauskas, dokt. Jonas Montvidas, prof. Dainius Pavalkis, prof. Gvidas Urbonas, dr. Dovilė Uždavinytė.

Ankstyva diagnostika pagerina gydymo rezultatus

Šizofrenija serga apie 1 proc. viso pasaulio gyventojų. Ši lėtinė liga dažniausiai prasideda jauname amžiuje, trunka visą gyvenimą, progresuodama sukelia negalią. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, šizofrenija yra vienas iš didžiausių ekonominę našatą keliančių bei labiausiai pacientų gyvenimo kokybę sutrikdančių psichikos sutrikimų pasaulyje.

Ankstyva šios ligos diagnostika ir anksti pradėtas gydymas leidžia pasiekti geresnių gydymo rezultatų – geresnės ligos kontrolės, mažesnių išlaidų sveikatos priežiūros sistemai bei geresnės pacientų gyvenimo kokybės.

„Vienas iš pagrindinių ankstyvosios diagnostikos privalumų – galimybė greitai reaguoti į pirmuosius ligos požymius, kurie dažnai yra nespecifiniai. Tai gali būti sumažėjęs domėjimasis veiklomis, atsiribojimas nuo socialinės aplinkos, energijos stygius, įkyrios mintys ar baimės. Kadangi šie simptomai gali būti siejami ir su kitomis būklėmis, ankstyva, tiksli diagnostika leidžia atskirti šizofreniją nuo kitų psichikos sveikatos sutrikimų“, – pasakoja J. Montvidas.

■ Prof. Virginija Adomaitienė.

■ Prof. Darius Leskauskas.

■ Dr. Jonas Montvidas.

■ Prof. Dainius Pavalkis.

■ Prof. Gvidas Urbonas.

■ Dr. Dovilė Uždavinytė.

Jo teigimu, šiuo metu šizofrenijos diagnostika dažniausiai remiasi klinikiniu vertinimu, kuris priklauso nuo gydytojo psichiatro kompetencijos ir patirties. Toks metodas yra subjektyvus ir gali lemti vertinimo netolygumus bei klaidas. VOLABIOS projektas siekia įveikti šiuos iššūkius, ieškodamas objektyvių molekulinis biožymenų, kurie leistų tiksliau nustatyti ankstyvosios šizofrenijos požymius iš kūno skysčių analizės.

„Šis inovatyvus metodas sumažins klinikinės patirties įtaką diagnostikos rezultatams, leis objektyviau įvertinti paciento būklę ir padidins diagnostikos tikslumą apie 30 procentų. Tokia pažanga ne tik palengvins psichiatrų darbą, bet ir suteiks pacientams daugiau vilties gyventi visavertį gyvenimą, nepaisant ligos“, – pasakoja psichiatras.

Nauda tiek Universitetui, tiek pacientams

Pasak LSMU Psichiatrijos klinikos doktoranto J. Montvido, dalyvavimas projekte Universitetui suteiks galimybę tapti lyde-

riaujančia institucija šizofrenijos tyrimų srityje Europoje.

Įsitraukimas į 18 partnerių iš 11 Europos šalių konsorciumą padės sustiprinti mokslinį bendradarbiavimą su pažangiausiais šios srities mokslininkais ir inovatoriais. Tai ne tik padidins tarptautinį Universiteto pripažinimą, bet ir prisidės prie naujų žinių kūrimo bei praktinio jų pritaikymo klinikoje.

O štai Psichiatrijos klinikai šis projektas atvers naujų galimybių plėsti savo veiklą, pritaikyti pažangiausius diagnostikos ir gydymo metodus bei aktyviai prisidėti prie šiuolaikinių prioritetinių šizofrenijos tyrimų. Kliniką stiprins ne tik dalyvavimas klinikinėje projekto dalyje, bet ir naujos infrastruktūros kūrimas – „gyvųjų laboratorijų“ (angl. *living labs*) vystymas. Šios laboratorijos taps erdvėmis, kuriose pacientai galės tiesiogiai dalyvauti inovacijų kūrimo ir testavimo procesuose.

Pacientams šis projektas reikš geresnes galimybes anksti nustatyti ligą, gauti tikslesnę diagnostiką ir naujausius, efektyvesnius gydymo metodus. Be to, „gyvosios laboratorijos“

įtrauks pacientus į gydymo bei mokslinių tyrimų procesus, leisdamas jiems jaustis aktyviais pokyčių dalyviais. Tai prisidės prie geresnės psichologinės savijautos ir didesnio pasitikėjimo taikomais gydymo metodais.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyas skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Rolandas STANKEVIČIUS, Veterinarijos fakulteto dekanas
Elena BARTKIENĖ, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanė
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128

Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Karolina RAČKAUSKIENĖ

RĖMĖJAS:

BERLIN-CHEMIE
MENARINI

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Raminta NAGELYTĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ,
Akademinės leidybos skyriaus vadovė,
tel. 8 37 327243, vt. 5131
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Nauji metai – nauja pradžia: LSMU Kauno ligoninės Laisvės alėjos padalinys išsikėlė į naują ir modernų korpusą Šilainiuose

1» LSMU Kauno ligoninės Ortopedijos traumatologijos klinikos komanda, iki šiol dirbusi Laisvės al. padalinyje, nuo 2025 m. sausio 13 dienos darbus tęsia naujoje klinikoje Šilainiuose. Čia pacientus ir personalą pasitinka moderni aplinka ir sąlygos.

Pirmiausia perkeltos skubios traumatologijos pagalbos paslaugos

Ligoninės skyrių kraustymasis iš Laisvės alėjos į Josvainių g. 2 padalinį prasidėjo dar gruodžio mėnesį, o sausio 8 d. gydymo paslaugų teikimas Laisvės alėjos padalinyje buvo sustabdytas. Jau po dviejų dienų, sausio 10-ąją, Skubios (traumatologijos) pagalbos skyrius atvėrė duris naujoje klinikoje, o nuo 13 d., pirmadienio, šiame padalinyje startavo ir planinės ortopedų traumatologų konsultacijos bei stacionaro paslaugos. Perkraustymo metu skubios traumatologijos pagalbos pacientai buvo nukreipti į LSMU ligoninės Kauno klinikų Skubios pagalbos skyrių.

Laisvės al. skyriai, kurie nebuvo perkelti į Ortopedijos traumatologijos klinikos pastatą, paslaugas teiks kituose padaliniuose arba bus integruoti į kitus ligoninės skyrius.

Naujas ir vienas moderniausių ortopedijos traumatologijos centrų

„Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bei Kauno miesto savivaldybės sprendimas perkelti patalpas įgyvendina strateginius tikslus LSMU Kauno ligoninei būti pažangia ir efektyviai dirbančia gydymo įstaiga, teikiančia kokybiškiausias asmens sveikatos priežiūros paslaugas Kauno miesto, Kauno regiono ir Lietuvos gyventojams“, – teigia LSMU Kauno ligoninės generalinė direktorė prof. dr. Diana Žaliaduonytė.

Naujame pastate veiks Konsultacijų poliklinika ir Skubiosios (traumatologijos) pagalbos skyrius, Dienos chirurgijos skyrius, Kraujagyslių chirurgijos skyrius, stacionariam gydymui skirtas Ortopedijos traumatologijos skyrius. Ortopedijos traumatologijos klinikoje pacientams numatyta beveik 70 lovų, veiks penkios šiuolaikiškos operacinės, įsigyta nauja diagnostinė ir gydymo įranga.

Naujojo pastato statybos suplanuotos seniai, nes istorinės buvusios Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninės, vėliau tapusios LSMU Kauno ligoninės padaliniu, patalpos buvo nepritaikytos teikti šandienos reikalavimus atitinkančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų. Pastato architektūra, patalpų išdėstymas, paveldosaugos reikalavimai, vietos ypatumai nesuteikė galimybių ne tik kokybiškai teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugų pacientams, bet ir užtikrinti gerų darbo sąlygų personalui.

Spaudos konferencijoje, skirtoje informuoti visuomenę apie Laisvės al. skyriaus perkraustymą, Kauno miesto meras Visvaldas Matijošaitis džiaugėsi, kad kauniečiai nuo šiol galės gauti ortopedijos traumatologijos paslaugas naujai pastatytame ir šiuolaikiškai įrengtame korpusė, kur kiekvienas – ir čia dirbantis, ir atėjęs gauti paslaugų – jausis oriai. O į savivaldybės rankas grįžtantį 1,7 ha žemės sklypą su statiniais miesto centre bus siekiama kuo efektyviau įveikinti.

Geresnės sąlygos pacientams ir darbuotojams

Moderniame, šiuolaikiškai išdėstyame Ortopedijos traumatologijos klinikos pastate bus teikiama skubioji pagalba traumų atvejais, atliekami radiologiniai tyrimai, teikiamos ortopedijos ir traumatologijos stacionarinio gydymo bei ambulatorinės paslaugos.

Darbuotojai taip pat galės džiaugtis patogiomis, šiuolaikinius standartus atitinkančiomis darbo vietomis.

Didesnės nei miesto centre erdvės leido prie naujojo pastato Šilainiuose įrengti papildomą 63 vietų aikštelę, 4 elektromobilių krovos stoteles. Taip pat įrengta dviračių stovėjimo vietų darbuotojams. Planuojama ir tolimesnė infrastruktūros plėtra.

LSMU Kauno ligoninės inf.

Kauno miesto savivaldybės nuotr.

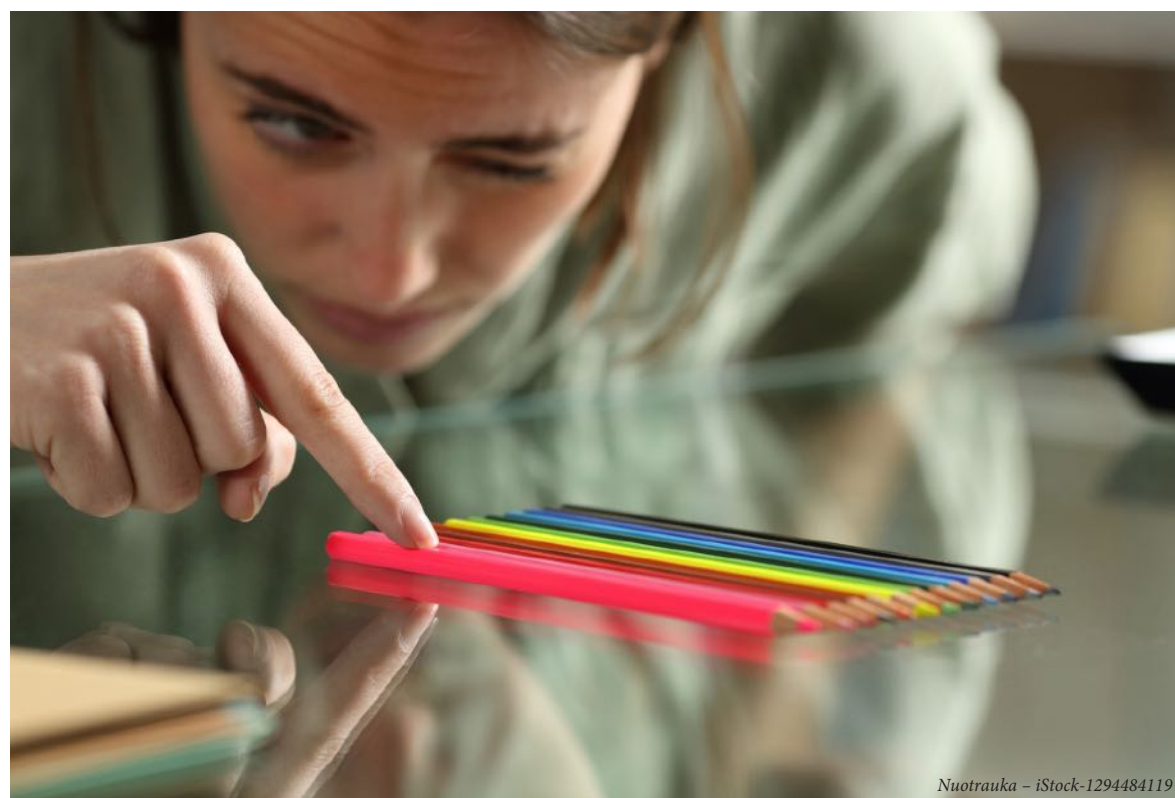
LSMU Kauno ligoninės nuotr.

Gerbiamieji skaitytojai, informaciją, kurią pageidaujate paskelbti artimiausiam savaitraštyje „Ave vita“, reikėtų atsiųsti avevita@smuni.lt iki penktadienio 17 val. jeigu penktadienis yra poilsio diena, lauktume iki ketvirtadienio 17 val.). Vėliau gautos medžiagos bus publikuojamos kitos savaitės numeryje.

„Ave vita“ redakcija

LSMU mokslininkai: obsesinis-kompulsinis asmenybės sutrikimas apsunkina reabilitaciją po išeminės širdies ligos

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) mokslininkų tyrimas atskleidė naujų įžvalgų apie obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimo ir vykdomųjų funkcijų ryšį tarp asmenų, sergančių išemine širdies liga.

Nuotrauka – iStock-1294484119

Obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimas, pasireiškiantis perdėtu perfekcionizmu siekiu ir kontrolės poreikiu, pastebimas apie 8 proc. asmenų, sergančių širdies ir kraujagyslių ligomis.

Su šiuo sutrikimu susijęs specifinis kognityvinis asmens profilis, pasižymintis nelanksčiu mąstymu ir protiniu nuovargiu, gali neigiamai paveikti įsitraukimą į reabilitacijos programą, gydymo plano laikymąsi. Dėl šių priežasčių asmenys, sergantys širdies ir kraujagyslių ligomis bei turintys obsesinio-kompulsinio asmenybės sutrikimo bruožų, gali būti labiau linkę pakartotinai sirgti širdies ir kraujagyslių ligomis.

LSMU MA Neuromokslų instituto Elgesio medicinos laboratorijos mokslininkų grupė: Agnė Stanytė, Julija Gečaitė-Stončienė, Aurelija Podlipnyskytė, Julius Neverauskas, Alicija Juškienė, Vesta Steiblienė, Nijolė Kažukauskienė ir Julius Burkauskas, kartu su bendraautore iš Hertfordšyro universiteto profesore Naomi A. Fineberg nagrinėjo obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimo po-

veikį vykdomosioms funkcijoms tarp asmenų, sergančių koronarine širdies liga ir dalyvaujančių reabilitacijos programoje.

Tyrimo dalyvavo 78 asmenys, sergantys koronarine širdies liga ir dalyvaujantys reabilitacijos programoje dėl nestabilios krūtinės anginos epizodo ar patirto miokardo infarkto. Mokslininkai vertino obsesinės-kompulsinės asmenybės bruožus bei kognityvines funkcijas, susijusias su kognityviu lankstumu ir vykdomosios veiklos planavimu.

Tyrimo rezultatai atskleidė, jog tarp asmenų, sergančių išemine širdies liga ir dalyvaujančių reabilitacijos programoje, asmenys, turintys reikšmingų obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimo bruožų, pasižymėjo mažesniu kognityviu lankstumu, palyginti su asmenimis be ryškių obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimo bruožų. Taip pat tyrime rasta reikšmingų asociacijų tarp lėtesnio planavimo ir specifinių obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimo bruožų, tokių kaip perdėtas kaupimas, kontrolės po-

reikis ir nelankstumas. Šios asociacijos buvo reikšmingos net jas kontroliuojant pagal lytį ir amžių.

Tyrimo rezultatai rodo, jog asmenys, sergantys koronarine širdies liga bei pasižymintys obsesinio-kompulsinio asmenybės sutrikimo bruožais, gali patirti daugiau sunkumų reabilitacijos procese.

Tokiems žmonėms gali būti sunkiau keisti savo elgesį, o tai – labai svarbi reabilitacijos proceso

dalys. Taip pat asmenims, pasižymintiems tokiais obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimo bruožais kaip perdėtas kaupimas, kontrolės poreikis ar nelankstumas, gali būti sunkiau įsitraukti į reabilitacijos procesą dėl apsunkinto sprendimų priėmimo proceso ir dėl to galimai pasireiškiančio protinio nuovargio.

Šis tyrimas – vienas pirmųjų, nagrinėjančių obsesinės-kompulsinės asmenybės sutrikimo povei-

kį vykdomosioms funkcijoms tarp asmenų, sergančių koronarine širdies liga ir dalyvaujančių reabilitacijos programoje.

Tyrimas jau sulaukė tarptautinio pripažinimo ir susidomėjimo: jo rezultatai paskelbti mokslo žurnale „Comprehensive Psychiatry“. Straipsnį galima rasti čia: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0010440X24001214>

Komunikacijos tarnybos inf.

Studentų įspūdžiai iš tarptautinio veterinarinės medicinos kongreso Stambule

LSMU Veterinarijos akademijos studentai: Ieva Ribelytė, Osvaldas Rodaitis, Aistė Labakojytė ir Sarah Louise May Clarke, gruodžio 11–13 dienomis dalyvavo tarptautiniame veterinarinės medicinos studentų mokslinių tyrimų kongrese, kuris vyko Stambule.

I. Ribelytė, O. Rodaitis, A. Labakojytė
LSMU VF VM studentai

Informatyviame renginyje ir istoriniame mieste studentai susipažino su užsienio studentais ir dėstytojais, pagilino žinias įvairio-

se veterinarinės medicinos srityse, o du studentai paliko įspūdį Stambulo veterinarijos fakulteto profesoriams: S. Clarke pranešimas „Kaip dažnai skysčių terapijos gydymas yra tinkamai parenkamas ar keičiamas atsižvelgiant į veterinarinio paciento rūgščių-šarmų

pusiausvyros rezultatus?“ buvo įvertintas kaip geriausias. Toliau rikiavosi A. Labakojytės prezentacija apie pažangių technologijų taikymą siekiant įvertinti atrajojimo laiką kaip rodiklį, vertinant melžiamų karvių šėrimo ir judėjimo elgseną.

Kongreso akimirkos

Kongreso metu studentai pristatė savo darbus ir klausėsi įvairių pranešimų apie naujausius tyrimus veterinarinėje medicinoje. Ieva buvo pirmoji iš delegatų, kuri pristatė

savo atliktą mokslinį tyrimą apie inovatyvių technologijų naudojimą ir kraujo biocheminių biomarkerių registravimą reprodukcinės sėkmės įvertinimui pieninėse karvėse. Osvaldas kongreso dalyvius supažindino su atvejo analize apie ūmią trečio laipsnio šliužo opą pieninio tipo karvėje. Kongrese buvo galima pamatyti daugiau nei šimtą unikalių mokslinių tyrimų plakatų ir išgirsti daugiau nei penkiasdešimt pranešimų apie įvairias veterinarinės mokslo sritis. Studentams įsimintiniausios temos – apie „šokančias“ meškas Bulgarijoje ir šios uždraustos praktikos poveikį jų sveikatingumui, apie grybelinį kumelės endometritą bei gydymo metodus, apie galvijų rujos dvigubo sinchronizavimo protokolą Turkijoje. Žinoma, džiaugėmės, kad netgi dvi mūsų akademijos studentės užėmė pirmąją ir antrąją žodinių pranešimų vietas. Tai jau minėta Sarah Louise May Clarke ir Aistė Labakojytė.

Be mokslinių pranešimų, studentai turėjo galimybę dalyvauti praktiniuose seminaruose, kuriuose mokėsi taikyti naujausias veterinarinės technologijas. Vyko socialiniai renginiai, kurie leido geriau pažinti turkišką kultūrą ir jos žmones. „Nekantriai laukiame kitų mokslinių konferencijų ir kongresų, kad turėtume progą toliau gilintis į veterinarinės mokslo sritis.“

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto

Kauno ligoninė

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSAŲ EITI ŠIAS PAREIGAS:

■ **Direktoriaus infrastruktūrai pareigoms** 1,0 et., penkerių metų kadencijai (darbo užmokestis nuo 4960,00 eurų per mėnesį už 1,0 et. (darbo užmokestis, įskaitant visas dedamąsias DU dalis) neatskaičius mokesčių.

Kvalifaciniai reikalavimai pretendents: turėti aukštąjį universitetinį magistro išsilavinimą; turėti ne mažesnę kaip 5 metų vadovavimo darbo patirtį. Darbo patirtis infrastruktūros priežiūros ir (ar) statybos darbų priežiūros srityse, aprūpinimo ir išteklių, maitinimo, transporto, medicinos technikos priežiūros ir valdymo, finansinių išteklių valdymo srityse laikoma privalumu.

Pretendentai privalo pateikti šiuos dokumentus: prašymą dalyvauti konkurse (laisva forma); asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją; išsilavinimą patvirtinantį dokumentą ar jo kopiją; gyvenimo aprašymą; dokumentus, patvirtinančius pretendento atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams (darbo patirtį, papildomą kompetenciją, veiklos licenciją ir kt.); užpildytą pretendento anketą; viešųjų ir privačių interesų deklaraciją (deklaracija turi būti pateikiama PINREG sistemoje); kitus asmens, norinčio dalyvauti konkurse, nuomone svarbius ir reikšmingus dokumentus, LSMU Kauno ligoninės Personalo skyriui asmeniškai, atvykę adresu: Josvainių g. 2, Kaunas (Personalo skyriuje 162 kabinetas) arba siųsti el. paštu migle.stukiene@kaunoligonine.lt iki 2025 m. sausio 28 d.

Išsami informacija ir kiti reikalavimai pretendentui patalpinta LSMU Kauno ligoninės svetainėje <https://kaunoligonine.lt/karjera/>

■ **Komunikacijos ir rinkodaros skyriaus (toliau – Skyrius) vadovo pareigoms** 1,0 et., penkerių metų kadencijai (darbo užmokestis nuo 3145,00 eurų per mėnesį už 1,0 et. (darbo užmokestis įskaitant visas dedamąsias DU dalis) neatskaičius mokesčių.

Kvalifaciniai reikalavimai pretendents: turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį, ar jam prilygintą išsilavinimą; turėti ne mažesnę kaip vienu metų vadovavimo darbo patirtį komunikacijos srityje; turėti ne mažesnę kaip 3-jų metų darbo patirtį komunikacijos, viešųjų ryšių, žurnalistikos ar rinkodaros srityje (darbo patirtis viešajame sektoriuje laikoma privalumu).

Pretendentai privalo pateikti šiuos dokumentus: prašymą dalyvauti konkurse (laisva forma); asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją; išsilavinimą patvirtinantį dokumentą ar jo kopiją; gyvenimo aprašymą; dokumentus, patvirtinančius pretendento atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams (darbo patirtį, papildomą kompetenciją, veiklos licenciją ir kt.); užpildytą pretendento anketą; viešųjų ir privačių interesų deklaraciją (deklaracija turi būti pateikiama PINREG sistemoje); kitus asmens, norinčio dalyvauti konkurse, nuomone svarbius ir reikšmingus dokumentus, LSMU Kauno ligoninės Personalo skyriui asmeniškai, atvykę adresu: Josvainių g. 2, Kaunas (Personalo skyriuje 162 kabinetas) arba siųsti el. paštu migle.stukiene@kaunoligonine.lt iki 2025 m. sausio 28 d.

Išsami informacija ir kiti reikalavimai pretendentui patalpinta LSMU Kauno ligoninės svetainėje <https://kaunoligonine.lt/karjera/>

Mes negalime užpildyti Jūsų netekties, bet norime pasidalyti Jūsų skausmu. Telydi paguoda ir dvasios stiprybė netekties valandą. Reiškiamo gilią užuojautą Psichiatrijos klinikos kolektyvui, mirus Psichiatrijos klinikos slaugytojai Laimai Dautarienei.
Kauno klinikų administracija

Infekcinių ligų klinikos kolektyvas reiškia gilią užuojautą doc. Jolita Pakalnienei mirus mylimam tėveliui.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius, mirus buvusiai ilgametei Kardiologijos klinikos gydytojai kardiologei Irenai Petrauskienei. Skaudžią netekties valandą telydi jus paguoda ir dvasios stiprybė.

LSMU Kardiologijos klinikos kolektyvas

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Vasario 4 d. 13 val. LSMU Neonatologijos klinikos lektorė **Ilona Aldakauskienė** Neonatologijos klinikos 5042 auditorijoje (Eivenių g. 2, Kaunas) skaitys viešąjį pranešimą „**Nuo plaučių ventiliacijos priklausoma pneumonija naujagimiams**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Fotoakustika: vėžio diagnostikos ateitis

Kaip lazeriai prakalbina molekules su šviesa ir kaip tai turi įtakos medicinos inovacijoms

- / Ką šiandien gali lazeriai
- / Fotoakustikos principai ir naudos
- / Fotoakustikos taikymas vėžio ląstelių, kraujagyslių ir kitų sričių vaizdinimui
- / Lietuvos lazeristų indėlis į viso pasaulio ateitį

PASKAITA

Dr. VYTAUTAS KAVALIŪNAS

Sausio 23 d.
15.30–17.00 val.

A-204 auditorija, LSMU FF pastatas, Sukilėlių pr. 13 (Slėnis)

Organizuoja LSMU MF Fizikos, matematikos ir biofizikos katedra

Pažangių lazerių kūrėjai

KAUNO KLINIKŲ
KRAUJO CENTRAS

JŪSŲ PADOVANOTAS
KRAUJAS GALI SUGRAŽINTI
SVEIKATĄ AR NET
IŠGELBĖTI GYVYBĘ

**TAPK
KRAUJO
DONORU**

KAUNO KLINIKŲ KRAUJO CENTRAS

Eivenių g. 2,
Kaunas

+370 37 326500

kraujo.centras@kaunoklinikos.lt

Kauno klinikų Kraujo centras

Call for Erasmus+

STUDIES AND TRAINEESHIPS FOR 2025/2026

ELIGIBILITY CRITERIA:

≥7 average grade at LSMU

No academic debts

Good foreign language skills

Motivation

Enrolled in one of the LSMU study programmes

ANY CYCLE

1. Fill out application form on Mobility online (MO)

2. Log In to your MO account, fill out personal information, and upload documents by **14 FEBRUARY**

3. Wait for approval from Erasmus coordinator

4. Take a foreign language exam (if applicable)
**dates will be announced later*

5. Wait for the results by **7 MARCH**

ADDITIONAL INFORMATION

ERASMUS+ STUDIES:

- Only for **full academic year** and **autumn semester** are accepted
- Before applying, **check the compatibility of study programmes** and subjects between LSMU and the host university

Choose a host university **only** from the **Erasmus+ Partners list**

For Erasmus+ studies:

Monika Grincaitė
monika.grincaite@lsmu.lt

ERASMUS+ TRAINEESHIPS:

- Applications for voluntary traineeship (summer 2025), traineeship embedded in curriculum 2025/2026, and traineeship graduation are accepted*
- During the mobility, you can be a trainee **only at one institution at a time**

Students are recommended to find a place for practice by themselves** or choose from the Erasmus+ Partners list on the LSMU website

For Erasmus+ traineeship:

Lidija Cibulskaitė
lidija.cibulskaitė@lsmu.lt

MORE INFORMATION

* Applications for the Erasmus+ graduate traineeship must be submitted during the last year of studies at LSMU.

** The receiving traineeship institution can be a university hospital or any public or private institution related to your field of studies.